

Stad Gods

Inspiratie van de Augustinessen van Sint-Monica

*Beste vrienden
van de zusters, ook
afgelopen jaar hebt u ons
gesteund en uw betrokkenheid
bij ons leven en werk laten zien.*

Dank daarvoor!

*Namens de zusters,
zr. Mariella Oberndorff*

Schoonmaken - de kunst van het ordenen

In dit nummer

- 3 Een goed begin - Mariella Oberndorff
- 4 Verloren tijd - het thema toegelicht
- 6 De strijd tegen stof en vuil oppakken
- Yvonne Peyresaubes
- 8 Kloosterpost - nieuws uit eigen huis
- 10 In gesprek met *Martijn Schrama*
- Rachelle van Andel
- 13 Met Augustinus mee - Ingrid van Neer-Bruggink
- 14 'God is in het kwaad' - Erik Borgman
- 17 Zing! - Marie Hansen-Couturier
- 18 ZinneBeeld - Marleen Hengelaar-Rookmaaker
- 20 Ondersteun het Jeannette Noëlhuis - Sara
- 21 Kloostercolumn - Nadia Kroon
- 22 Op bezoek bij *Nazrina Rodjan* - Chris van Wieren
- 24 Op de koffie met *Evelien Plaisier*
- Emma van der Sloot

Jaargang 86, nr. 4: maart/april 2020

Uitgever:

Zusters Augustinessen van Sint-Monica
Klooster Casella
Postadres: Waterstraat 2, 3511 BW Utrecht
Telefoon klooster Utrecht 030 - 2332541
E-mail administratie:
maandblad@zustersaugustinessen.nl
www.zustersaugustinessen.nl
www.casella.nl

Doel: Met Stad Gods willen wij mensen betrekken bij wat ons inspireert. Stad Gods wordt gelezen door mensen die ons een warm hart toedragen en/of belangstelling hebben voor de augustijnse spiritualiteit. Via Stad Gods zijn en blijven zij verbonden met ons en het gedachtengoed van onze gemeenschap.

Hoofd- en eindredactie:

Hoofdredactie: Marie Madeleine Maas
Eindredactie: Lieke Weima

Ontwerp en beeldredactie:

Tegenwind grafisch ontwerp bureau, Roelant Meijer

Opmaak en druk: Joh. Enschedé Amsterdam

Redactiesecretariaat: Evelien Ouwehand

Redactie: Rachelle van Andel, Erik Borgman, Anne Nij Bijvank, Evelien Plaisier, Emma van der Sloot, Chris van Wieren

Aan dit nummer werkten mee: Marie Hansen-Couturier, Marleen Hengelaar-Rookmaaker, Nadia Kroon, Ingrid van Neer-Bruggink, Mariella Oberndorff, Yvonne Peyresaubes, Evelien Plaisier, Nazrina Rodjan, Sara, Martijn Schrama

Fotografie: Roelant Meijer (cover, p.3,4,10,14, 17,21,22) Emma van der Sloot (p.24)

Vriend worden en dit blad ontvangen?

Stad Gods verschijnt zes maal per jaar, in een oplage van 10.000 per editie.
Vrienden van de zusters augustinessen die ondersteunen met minimaal €10,00 per jaar, ontvangen Stad Gods automatisch. Als u dit blad ook wilt gaan lezen, maak genoemd bedrag dan over op NL76 INGB 0003 8244 29 ten name van Administratie tijdschrift Stad Gods Utrecht, onder vermelding van 'Nieuwe lezer' en uw volledige adres.

Een goed begin

‘Welkom, orden je gedachten visueel’. Mijn blik valt op de flap-over die op de deel van onze boerderij staat. Koen, een van onze gasten, die meteen mijn verbazing opmerkt, zorgt voor opheldering. ‘Ja, Iris heeft vanmorgen voor mij en nog een paar gasten een workshop gegeven, het is haar beroep! We kwamen in gesprek en ze zei dat ze me kon helpen. En daar is ze, wat mij betreft, goed in geslaagd. Ik kan weer rust creëren en daar ga ik hier en nu van genieten.’

Er komt veel op jonge mensen af: keuzestress, sociale media die je aandacht opeisen, studie, carrière, de verwachting van anderen en noem maar op. In zekere zin geldt het voor ons allemaal: er valt veel te regelen, je moet je aandacht erbij houden, welke keuzes maak ik en dat gaat maar door. Ja, ook in een klooster! Op het eerste gezicht lijkt de rust in een klooster hier niet zoveel last van te hebben. Alles is goed geordend, de taken zijn verdeeld en je mag dingen aan elkaar overlaten, erop vertrouwend dat ieder zijn of haar deel

behartigt en toch... Toch sluipt ook hier de onrust binnen. Letterlijk en figuurlijk. Mobiliteit brengt onrust: komt niet alles op een kleine groep mensen neer, hoe kan ik voor een sfeer zorgen waarin anderen zich goed voelen, hoe blijf ik gastvrij? Heeft dat met schoonmaken te maken? Misschien wel als je kijkt naar wat je zelf belangrijk vindt, als de vraag zich voor doet of je niet toch wat moet opruimen en ruimte moet maken voor anderen.

De opruimgoeroe, Marie Kondo, geeft tips om je te verlossen van overvloedige spullen. De sleutel tot alles, de kern van het universum van Kondo, is simpel: Joy? Houden. Geen vreugde? Wegdoen. Het kan ruimte scheppen. Een eerste begin misschien? En dan de ruimte, wat doe ik ermee? Heel rustig lopen naar de Bron. Is dat niet de sleutel waar we naar verlangen?

Mariella Oberndorff, algemeen overste

*Ons dagelijks bestaan kent veel schijnbaar nutteloze momenten.
We staan in de file, ruimen alweer de vaatwasser in of zitten bij een
ellenlange werkbespreking. Tijd die we het liefst anders besteden.*

Of schuilt er levenskunst in deze verloren tijd?

Helemaal niets doen, is dat ook een kunst?

Schoonmaken - de kunst van het ordenen

*Het huishouden bestaat uit een reeks oneindige taakjes. De
onophoudelijke cyclus van wassen, schoonmaken, stofzuigen,
boodschappen doen; je blijft er je hele leven mee opgescheept.
Wanneer we de laatste SCP cijfers mogen geloven, dan zijn we
er gemiddeld drie uur per dag aan kwijt. Uren die we zo snel
mogelijk efficiënt moeten verminderen met robotstofzuigers,
boodschappen bezorgd tot in de keuken of de ouderwetse
huishoudster? Gaat het in het huishouden alleen om het
resultaat, om de gevulde ijskast en de glanzende vloer? Of is er
een waarde in de bezigheid zelf, een betekenis die we snel over
het hoofd zien door andere zaken snel 'belangrijker' te vinden.
Misschien is iets simpels als schoonmaken wel zo belangrijk
dat we het niet aan anderen over moeten laten...*

De strijd tegen stof en vuil oppakken

Yvonne Peyresaubes

Het is maandagmorgen en nog heel stil in huis. De voordeur gaat open. Ik hoor stemmen, druk pratend en lachend. In niets lijkt het op een sombere stemming van 'Ach, het is weer maandag...'. Nee, opgewekt komen ze binnen, de vrouwen die voor ons het huis schoonhouden. Opgewekt, zoals ze iedere dag opgewekt opnieuw de strijd tegen stof en vuil oppakken en weer ordening in het meubilair terugbrengen. Ze vormen het huis weer om tot een thuis waar het goed is om te wonen: overzichtelijk, gezellig.

Ik vraag: 'Is het niet ontmoedigend om iedere dag opnieuw weer te moeten beginnen en te weten dat het stof niet uitgeschakeld wordt, maar er morgen weer is en uiteindelijk zal overwinnen?' 'Nee,' zegt Tonnie. 'Als het weer schoon en gezellig is, ben ik tevreden. En morgen? Morgen ben ik er weer!'

Wat ik zo bij hen waardeer is de zorg voor het huis en de spullen, de aandacht voor wat nodig is om een huis tot thuis te maken. Dat is heel belangrijk voor oudere mensen die het eigen huis hebben moeten verlaten, die in een vreemde omgeving hun weg niet gemakkelijk vinden, die

aan nieuwe herkenningspunten moeten wennen voordat een vreemde ruimte je eigen kamer wordt.

Orde in de chaos

Als ik naar het huishoudelijk personeel kijk, hoe ze ijverig met gekleurde doeken en borstels aan het wapperen en poetsen zijn, hoe ze stoelen en tafels op hun plaats schuiven, denk ik aan het Bijbelse scheppingsverhaal. Daar is ook sprake van chaos waar de Schepper ordening in brengt. Er komt onderscheid, scheiding tussen het natte en het droge. De zee moet een bepaalde grens respecteren: tot zover en niet verder. In het boek Job

*Als het weer schoon
en gezellig is,
ben ik tevreden*

(hoofdstuk 38) is de Schepper zelf aan het woord om zijn werk te verantwoorden. Maar ook wijzelf hebben invloed. In klimaatverandering ligt een chaos op de loer die ons uitdaagt zelf grenzen op te

Dat dapper viooltje dat tussen twee tegels naar boven komt

leggen. Waaraan dan? Misschien aan onze wensen van macht en bezit. 'Zover en niet verder!' (Job 38,11).

Onkruid

Elk ding op zijn plaats, alles onder controle: dan weet je waar je aan toe bent. Dat geeft rust en zekerheid. Maar juist in dit verband zie je ook grote verschillen tussen mensen. De een geniet van zo veel mogelijk overzicht, terwijl een ander het juist huiselijk vindt als er niet zo strak is opgeruimd. Een tijd geleden werden bij ons in huis die verschillen weer eens duidelijk. A. kwam heel enthousiast binnen: 'Heb je het voor de deur gezien, op de stoep? Dat dapper viooltje dat tussen twee tegels naar boven komt en nu bloeit? Prachtig!' Iemand anders vindt het een bedreiging voor het nette pad dat een vrijwilliger onlangs onkruidvrij heeft geschoffeld. Zonde toch van zijn werk!

Daarbij moest ik denken aan het gedicht van Ida Gerhardt 'Godlof dat onkruid niet vergaat'. Dat gedicht is een loflied over wat ongeordend en ongewenst zo maar groeit, tot verwondering van de een en tot ergernis van wie alles netjes wil hebben en houden. Lees maar:

*'Het nestelt zich in spleet en steen
Breekt door beton en asfalt heen,
Bevolkt de voegen van de straat'*

Het is het leven zelf - verbazingwekkend sterk - dat ons aan onze grenzen herinnert. Het leven relateert ons vlijtig ordenen en poetsen. Het maakt het niet onnodig. Alleen is het laatste woord misschien niet aan mij.

Met zorg

Ik lees nog eens het tweede scheppingsverhaal (Genesis 2,8-15). Wij horen daar van een Schepper die eerst voor een bewoonbare omgeving zorgt, mooi, vruchtbaar, voordat hij daarin 'de mens plaatst'. Een mens die als taak krijgt om de tuin te bewerken en erover te waken. Een tuin... In die droge, woestijnachtige gebieden van het Midden-Oosten is het een ideaal. Een mooier geschenk is niet te bedenken. Het is alsof de schrijvers ons willen zeggen: zorg er goed voor, met aandacht en toewijding!

*Yvonne Peyresaubes is augustines van
Sint Monica en woont in het klooster
Monicahof te Someren.*

Kloosterpost

Samengesteld door Marie Madeleine Maas en Anne Nij Bijvank

Grrrrrrrrrr... boem!

Het doet zeer dat bomen op het Monnikenbergterrein in Hilversum plaats moeten maken voor een busbaan en een weg langs het spoor. Een boom van meer dan honderd jaar oud wordt in twee minuten geveld door één persoon in een geweldige machine.

De andere kant van het verhaal is dat er een natuurbrug komt en grondwallen. Dat maakt de verbinding met de Utrechtse Heuvelrug weer compleet en het biedt meer ruimte voor dieren. We hebben zelfs alweer reeën gezien! Casella behoudt hetzelfde fraaie uitzicht, dat zoveel rust geeft aan wandelaars en gasten. En waarschijnlijk minder geluidsoverlast dan we nu hebben. Dus toch maar 'lange termijn' denken als we weer een boom zien verdwijnen... (MM)

Stuk geschiedenis in de verkoop

U kende Meisjesstad, ons opvanghuis voor vrouwen, meisjes en kinderen. Meisjesstad is enige jaren geleden overgenomen door de Tussenvoorziening in Utrecht en is verhuisd van Oudegracht 35 naar een nieuw onderkomen. Dat wij in Utrecht ook een school gehad hebben, is misschien wat minder bekend. Deze was gevestigd aan de Oudegracht 33.

De afgelopen maanden waren we volop in actie om beide panden te ontruimen. Ze worden nu verkocht. We blijven met twintig zusters wonen in ons klooster, Waterstraat 2. (ANB)

Vrijwilligers in Utrecht

Wat zouden we zijn zonder hen en wat kunnen we veel mét hen. We ervaren alle dagen hoe onmisbaar ze zijn. Ieder jaar in de maand december nodigen we daarom onze vrijwilligers uit in ons klooster in Utrecht. Het zijn er heel wat: de klussers, de sjouwers, de receptionisten (waaronder veel studenten), de chauffeurs, extra huishoudelijke hulp, de begeleider van de schilderclub, rolstoelrijders, mensen die zusters begeleiden naar ziekenhuis/dokter, mensen die helpen bij festiviteiten zoals de koningsmarkt en kloosterfeesten en ga zo maar door. We hebben zelfs vrijwilligers die de kerstversiering door het hele klooster verzorgen en weer opruimen.

Ze zijn onbetaalbaar, maar eenmaal per jaar nodigen we hen uit voor een gezellige middag en een etentje. Onze kok doet er alles aan om ze goed te verwennen. Alle zusters zijn erbij en wij genieten van de vele mooie gesprekken, ontmoetingen en van de vriendschap. (ANB)

Afscheid en dankbaarheid

Er gebeurt heel wat bij klooster Casella. We missen Milou, die afscheid heeft genomen maar zeker, al is het op een andere manier, met ons verbonden blijft. Nadia en Milou zijn beiden in een oriëntatiefase en we moeten rekening houden met het feit dat hun roeping wordt uitgezuiverd. Door hier te leven is het pas mogelijk te ervaren of zo'n leven bij je past. Maar natuurlijk is een afscheid, omdat we aan elkaar gehecht zijn, ook een pijnlijk proces.

Ook de vrijwilligers krijgen daar het nodige van mee. Op de vrijwilligersbijeenkomst in januari hebben we de gedachten die we daarover hebben met elkaar gedeeld. Daarnaast was er ruimte voor dankbaarheid om de schat die we samen koesteren: ons gastenverblijf voor stilte en ontmoeting, waar we het afgelopen jaar weer zo'n vijfhonderd jonge mensen hebben mogen ontvangen. Hun enthousiasme over deze plek stimuleert Casella en haar vrijwilligers om het beste van onszelf te geven. (MM)

A full-page photograph of an elderly man with white hair, wearing a dark blue blazer over a white shirt and blue and white striped trousers. He is sitting in a brown leather armchair, looking directly at the camera. To his left is a small table with a blue lamp. To his right is a wooden bookshelf filled with books. The floor is made of light-colored wood.

*Belijdenissen
van een Augustijn*

In gesprek met Martijn Schrama

Rachelle van Andel

Foto: Roelant Meijer

Aan de hand van citaten van Augustinus gaat Stad Gods het gesprek aan met mensen uit de kring rondom de zusters en daarbuiten. We vragen daarbij om een reactie op de citaten. Het resultaat is meer een gesprek dan een interview, een gesprek zelfs dat een persoonlijke belijdenis mag worden. Deze keer: Martijn Schrama, die al heel lang een nauwe band met de augustinessen heeft. Hij is namens de Orde van Sint Augustinus (OSA) de officiële begeleider van hun fraterniteit.

We ontmoeten elkaar in de grote pastorie in Utrecht, om de hoek bij de zusters augustinessen. Al op zijn twaalfde wilde Martijn eigenlijk naar het kleinseminarie om priester te worden, maar van zijn ouders moest hij eerst naar een gewone school. Toevallig kwam hij daar in contact met de augustijnen. ‘Er sprak stijl en hartelijkheid uit de manier waarop de augustijnen doceerden, een betrokkenheid en toch distantie.’ In 1965 trad hij in. Je kunt natuurlijk geen augustijn zijn zonder een grote liefde te hebben voor Augustinus. Vanaf het lezen van de Confessiones werd Martijn door hem aangesproken: ‘Enerzijds is hij heel nuchter en oordeelt hij evenwichtig over praktische

toestanden, anderzijds wijst hij op een prettige manier naar boven. Ook is hij altijd redelijk mild van toon. Zeker voor een bisschop uit het jaar 400, daar kunnen sommige andere bisschoppen nog best een voorbeeld aan nemen... Het zoekende staat centraal in het levensverhaal van Augustinus. Door het delen van zijn levensverhaal geeft hij ook anderen de mogelijkheid dat je het niet meteen hoeft te weten. Je bent op weg, het enige waar je voor moet waken is dat je niet moet blijven stilstaan. Met stilstaan bedoelt hij dan dat je het wel gelooft en dat je gaat hangen op de bank, tv aan en dan verder niets meer, dat je alleen consumeert.’

Citaat 1:

Je wilt Gods lof zingen? Je zingt zijn lof als je goed leeft

‘Dat zo’n oude kerkvader zingen belangrijk vindt en daar wat leuke gedachten over heeft, bevestigt ook mij in mijn eigen zang. In deze tijd luisteren mensen eerder dan dat ze zelf zingen. Dat is heel passief. Zelf zat ik op een gregoriaans koor. Wat er in je omgaat, de binnenkant, dat kan je uitdrukken door te zingen. Niet meteen door wat rauwe kreten te schreeuwen, maar binnen de tempering van het grego-

riaans heb je de mogelijkheid om emoties uit te drukken. Tegelijkertijd zing je Gods lof via de teksten.

Enerzijds praat Augustinus heel concreet over zingen, anderzijds zegt hij ook: ja hoor eens, Gods lof zing je wezenlijk pas door je leven. Hij brengt je terug naar een fundament bij jezelf: staar je niet blind op uiterlijkheden. Ze dienen wel, maar je moet ze naar binnen brengen, naar hoe je er persoonlijk tegenover staat.'

Citaat 2:

De vreemdeling moet je gastvrij opnemen, want jullie zijn reisgenoten.

Ook jij bent onderweg

'Als ik een verhaal hoor over iemand die de weg is kwijt geraakt en verdwaald is, dan spreekt me dat erg aan, want ik ben niet iemand die zich overal thuis voelt. In mijn dromen ben ik af en toe de weg kwijt en dan kom ik nooit goed terecht.

Ik ben een type dat zich heel graag aan het eigen programma houdt. In je eigen programma kunnen volgen zit iets van thuis zijn. Op mijn kamer ben ik echt mezelf, zo gauw ik met andere mensen ben moet ik uit mezelf treden. Toch heb je voor je eigen ontwikkeling andere mensen nodig. Je moet je schuren aan mensen om

meer te worden wie je wilt worden. Als er een mens op je weg komt die iets van je nodig heeft, is dat een confrontatie. Hij of zij staat er. Wat doe je dan? Dan word je aangesproken. Dit staat ook duidelijk in het evangelie maar het doet me plezier dat Augustinus de woorden van Christus onderstreept. Augustinus brengt Jezus voor mij dichterbij.'

Citaat 3:

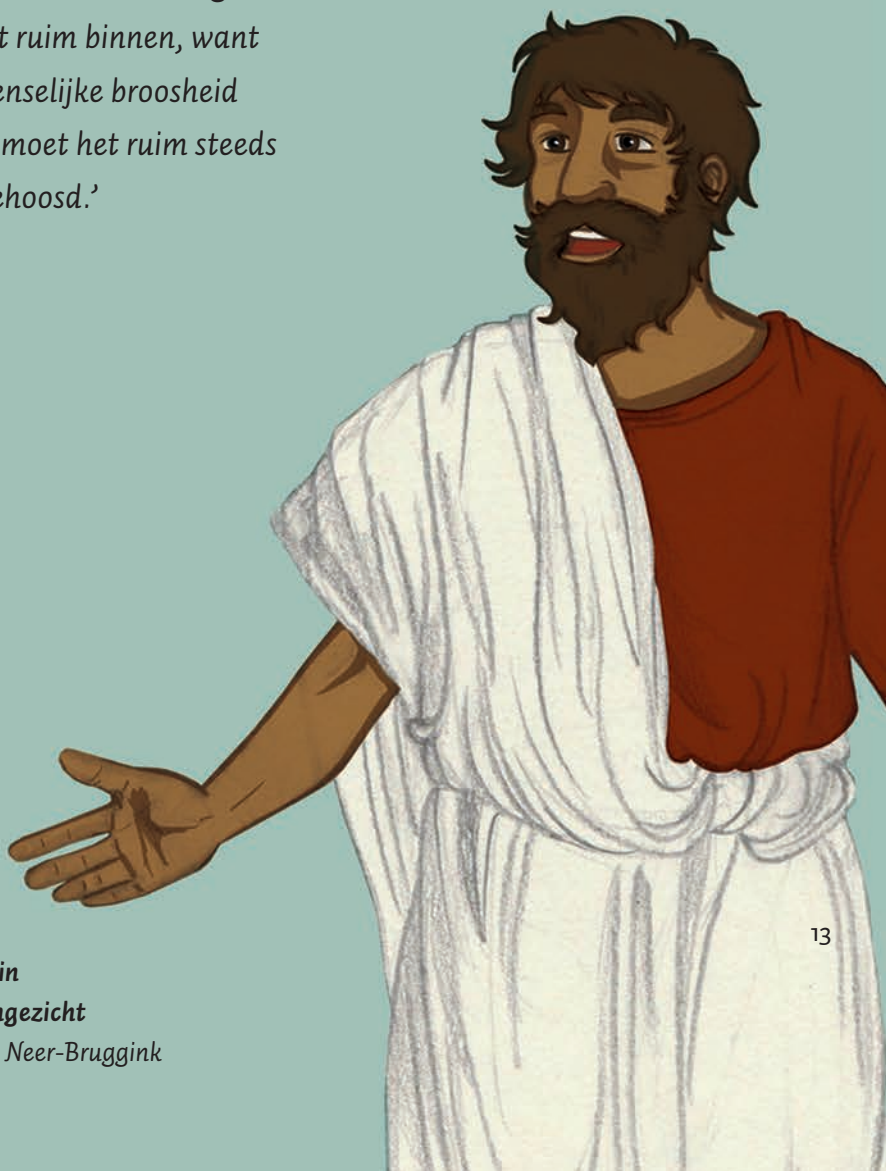
Als ik tot je spreek, zoek ik naar een manier om wat er in mijn hart is, naar jouw hart over te brengen

'Augustinus preekt daar dikwijls over. Het woord dat je hoort, komt in je hart binnen en daar antwoord je op. Dat gaat weer van het hart uit naar je mond. Het geluid is een soort voertuig, een middel om woorden over te brengen. Communiceren gaat niet alleen maar over zenden, het moet vanuit het hart komen.

Augustinus was de kerkvader die mij op alle mogelijke manieren aansprak. Ik ben hem nooit kwijtgeraakt. Augustinus heeft mij de kerk leren beminnen. Hij heeft me tot het wezen van de kerk gebracht, en op die manier heeft hij mij in een directer contact met Christus gebracht.'

Met Augustinus mee

‘Doe de matrozen na die altijd aan het hozen zijn, en er zal geen water in het ruim achterblijven. U mag uw handen nooit laten ophouden met het doen van goede werken. Steeds weer dringen nieuwe druppels het ruim binnen, want de kieren van de menselijke broosheid blijven. En daarom moet het ruim steeds weer worden leeggehoosd.’

Augustinus, preek 77B in
Van aangezicht tot aangezicht
bewerkt door Ingrid van Neer-Bruggink

‘God is in het kwaad’

Erik Borgman

Ik heb zelf altijd gedacht dat de Bijbelse verhalen niet zoveel ophebben met ordening, om over schoonmaken maar helemaal te zwijgen. Met name in het boek Leviticus wordt uitvoerig onderscheid gemaakt tussen rein en onrein, maar dat onderscheid wordt elders steeds weer gerelativeerd. De evangelies lijken zelfs een zekere voorkeur te hebben voor de onreinen: Samaritanen, melaatsen, bloedvloeiende vrouwen. Jezus wordt volgens Paulus aan het kruis zelf een ‘vervloekte’ en doorbreekt zo definitief de scheidsmuur tussen rein en onrein (Galaten 3,10-14). En al in het Bijbelboek Jozua (2,1-21) worden de verspieders van Israël in Jericho gered door de hoer Rachab. De Bijbel doorbreekt eerder elke ordening en God is niet bang voor wat vuil is.

Orde die uit chaos opstijgt

‘God is in het kwaad’, schrijft de Tsjechische theoloog Tomáš Halík ergens. Het trof mij. Het betekent niet dat God het kwaad wil of zelfs maar toelaat, maar God stelt er zich steeds opnieuw aan bloot en daalt erin af. Zo ordent God door gedurig en steeds opnieuw een beweging in de richting van het goede in te zetten. Orde die buitensluit is maar gedeelte-

lijke orde en zo in feite onderdeel van de chaos. Ware orde stijgt uit de chaos op en omvat die.

In een parabel die alleen in het Lucas-evangelie te vinden is, wordt verteld over een vrouw die een kostbaar geldstuk verliest en het hele huis veegt en schoonmaakt om het te vinden (Lucas 15:8-10). Dat lijkt het opruimen waar de Bijbel voor opkomt. De Britse journalist Mike Thom-

God stelt er zich steeds opnieuw aan bloot en daalt erin af

son schreef een boek over een prachtig voorbeeld van dit soort opruimen: *Syria's Secret Library: The true story of how a besieged Syrian town found hope*. In de Syrische stad Darayya verzamelt een groepje jongeren na elk bombardement door de troepen van president Bashar al-Assad uit de puinhopen de boeken. Zo hebben zij in een kelder middenin het oorlogsgebied een bibliotheek opgebouwd van duizenden banden. Een oase

Een oase van rust en redelijkheid te midden van het losgeslagen geweld

van rust en redelijkheid te midden van het losgeslagen geweld. Mensen komen er studeren, met elkaar praten en boeken lenen. Met gevaar voor eigen leven, bommen en kogels trotserend, op zoek naar kennis, inzicht en uitzicht. Dit zoeken naar verhalen die te midden van de chaos getuigen van orde, is zelf in alle opzichten een verhaal van hoop.

Sporen van betrokkenheid en betekenis

De bibliotheek van Darayya lijkt op de Bijbel. Iedereen weet tegenwoordig wel dat de Bijbel geen boek is, maar een verzameling boeken. Ze stammen uit uiteenlopende tijden, zijn op verschillende plaatsen geschreven door mensen die sterk van elkaar verschillen. Maar allemaal getuigen ze van een God die bij mensen betrokken is, met ze optrekt en ze een weg naar waarheid, goedheid en vrijheid wijst. Ze geven een inzicht in het leven en streven, de vrees en de hoop van mensen van wie we verder vaak maar weinig weten. De soortgenoten van Bashar al-Assad drukken niet alleen hun stempel op de geschiedenis, maar bepalen ook grotendeels welke geschiedenis geschreven wordt. De verhalen van gewone mensen verdwijnen vaak met hen en daarom lukt het moeilijk

onszelf in hun spoor te plaatsen. We gaan denken dat de wereld leeft bij onderwerpen of onderworpen worden, doden of gedood worden, eten of gegeten worden. We krijgen de neiging ons daarnaar te gedragen.

De Bijbelse geschriften vertellen ons over de andere kant van de geschiedenis. Daar blijkt het te draaien om samenwerken ten einde te overleven, om het zien en delen van mogelijkheden, om het onderscheiden van de stem van waarheid, goedheid en vrijheid te midden van alle leugens, kwaad en onderdrukking. Daar draait het kortom om God, die in de puinhopen van de geschiedenis afdaalt en te midden ervan steeds weer ontdekt wordt, zoals de boeken in de puinhopen van Darayya die in die onwaarschijnlijke bibliotheek opnieuw tot spreken komen. Sporen van betrokkenheid en betekenis zijn samengebracht in een wereld die anders zou getuigen van onverschilligheid en willekeur. Opgeruimd staat netjes.

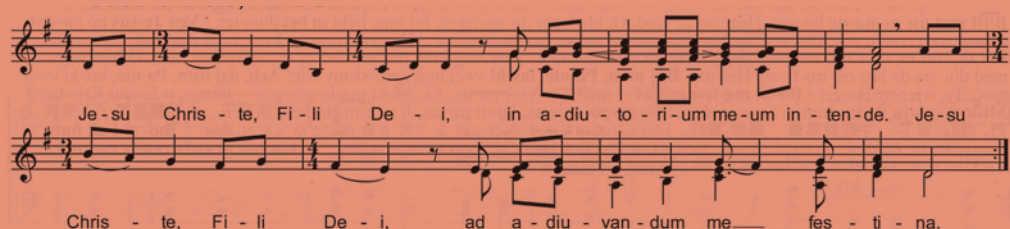
*Erik Borgman is lekendominicaan en
hoogleraar theologie. Hij is sinds 1999 vaste
medewerker van Stad Gods.*

Zing!

Marie Hansen-Couturier

Jesu Christe, Fili Dei

Tekst en muziek: Taizé

Buiten is het grijs en mistig. Op de achtergrond klinkt het geruststellende geluid van de wasmachine en mijn handen ruiken nog naar allesreiniger. Muziek uit Taizé klinkt uit de speaker, 'Jesu Christe, Fili Dei...' Zaterdagochtend: poetsochtend. Als schoonmaken snel moet, heb ik er een hekel aan. Maar dit soort rustige ochtenden helpen me juist stil te staan en te bezinnen. Het poetsen krijgt iets meditatiefs, juist door de herhaling die erin zit. Net als met de liederen uit Taizé: de eenvoudige teksten en melodieën nodigen uit tot meditatieve herhaling. Zo kun je landen, met en in de muziek – met of zonder poetslap in je handen.

Marie Hansen-Couturier woont in Utrecht, gaat graag als gastvoorganger voor in kerkdiensten en werkt als promovenda systematische theologie aan de Protestantse Theologische Universiteit. Ze is regelmatig bij Casella te gast geweest.

ZinneBeeld

Tekst: Marleen Hengelaar-Rookmaaker

Beeld: Roger Wagner

Een open graf met een in doeken gewikkelde figuur ervoor. Over wie gaat dit, denkt u? De Engelse kunstenaar Roger Wagner geeft hier de geschiedenis van de opwekking van Lazarus weer. Stokstijf, als de pop van een vlinder, staat Lazarus voor Jezus, wachtend op de bevrijding uit zijn cocon. Jezus daarentegen is een en al dynamiek. Hij strekt zijn hand uit naar Lazarus en staat op het punt hem uit de zwarte cirkel van het graf het leven binnen te trekken. De cirkel als symbool voor de eeuwigheid speelt een belangrijke rol in dit werk. De donkere cirkel van de eeuwige dood achter Lazarus wordt gecontrasteerd met de lichte cirkel van het eeuwige leven achter Jezus. Majesteitelijk, een kleine kop groter dan Lazarus, met uitwaaierende blauwe mantel, verdrijft Jezus de dood. 'Ik ben de opstanding en het leven.' Dat geldt ook voor de doodse plekken in ons leven, ook nu al.

Marleen Hengelaar-Rookmaaker is hoofdredacteur van www.artway.eu, een informatieve en educatieve website over kunst en geloof. Ze studeerde muziekwetenschap en kunstgeschiedenis en schrijft over muziek, kunst en liturgie.

Een thuis voor Sara

‘Mijn naam is Sara. Ik ben 17 jaar en ik kom uit Eritrea. Ik ben nu vijftien maanden in Nederland. Ik ben hier alleen. In het AZC had ik een moeilijke tijd. Ik kon niets leren en ik mocht niet werken. Zonder papieren in Nederland wonen is moeilijk. Ik ben altijd bang als ik politie zie. Als de politie vraagt om mijn ID sturen ze me misschien terug, want ik heb geen ID. Nu woon ik in het

Noëlhuis. Dat vind ik fijn. Ik heb hier leren fietsen en ik leer Nederlands. Ik ga vijf dagen per week naar school. Dat is echt leuk. Op dinsdag heb ik zwemles. En ik leer ook dingen maken bij Techniek. Ik heb nu geen diploma. Ik wil graag werken als dokter. Dat wilde ik al in Eritrea, maar het is een lange opleiding.’

Het Jeannette Noëlhuis is een leefgemeenschap in Amsterdam Zuidoost, waarin zowel mensen met als mensen zonder papieren wonen. Hun levensstijl is gebaseerd op eenvoud, gastvrijheid, gebed en directe actie voor een betere samenleving. De zusters hebben al vanaf het ontstaan van het huis grote sympathie voor hun werk. Dit jaar ondersteunen we hen met de giften van Stad Gods, voor basale behoeften van tuinmateriaal tot shampoo. Zo kan de leefgemeenschap gastvrijheid blijven bieden aan wie geen ander toevluchtsoord heeft.

Mijn kloosterwereld

‘Wanneer augustinessen feesten, dan feesten ze goed. Ik weet dat wanneer jullie dit lezen kerst en oud-en-nieuw alweer in een ver en grijs verleden liggen. Maar ik lig nu nog zo ongeveer half uitgeteld onder de tafel van de oliebolletjes, appelflappen en kerstdiners. Want met hoeveel mensen je het ook deelt, en er waren weer gezellig veel gasten en vrienden over de vloer, het is toch je eigen zelfdiscipline die bepaalt hoeveel je ervan oppeuzelt.

Misschien dat jullie dan ook net als ik begonnen zijn aan het fenomeen ‘goede voornemens’. Voor mij kwam dat mooi uit, want ik begon 3 januari aan een nieuwe baan in Soest. Ik ga daar met een team een ‘diaconaal inloophuis’ opzetten en runnen. Dat betekent in ieder geval vijf kwartier fietsen tussen werk en thuis. Het betekent ook in het kader van ‘goede voornemens’ mezelf braaf aanmelden voor de naastgelegen sportschool.

Ik weet niet of men dit helemaal bedoelde met het onderscheid tussen ‘actief’ en ‘contemplatief’ kloosterleven. Echter, ik voel me even op en top een ‘actieve’ zuster! En hoe fijn is het dat in een klooster als Casella dit allemaal mogelijk is.

O ja, en ook op mijn lijstje goede voornemens: meer de stilte zoeken dit jaar.

Nadia Kroon is aspirant-zuster bij klooster Casella en werkt als coördinator in een diaconaal inloophuis. Op haar website www.kloosterwereld.nl schrijft en vlogt ze over kloosterspiritualiteit. In Stad Gods vertelt ze over haar leven bij Casella.

Op bezoek bij Nazrina Rodjan

Chris van Wieren

Foto: Roelant Meijer

Als kind al vertelde Nazrina Rodjan liever in beelden dan in woorden. Nu geeft ze als illustrator en storyteller haar eigen draai aan verhalen die niet zo snel verteld worden. Zo maakte ze in samenwerking met de zusters de kleurrijke graphic novel *Augustinus - een eigenzinnig Godzoeker*, die als serie drie jaar lang in *Stad Gods* verscheen. Afgelopen kerst verscheen de laatste pagina in ons blad, een mooi moment om bij Nazrina op bezoek te gaan.

'Tijdens mijn studietijd raakte ik gefascineerd door verhalen uit de geschiedenis die onbekend zijn. Ik vind het mooi om die verhalen en de mensen achter die verhalen in beeld te brengen, zodat mensen nu zichzelf erin kunnen herkennen. Zo maakte ik bijvoorbeeld verhalen over queer-voorbeeldfiguren en werkte ik met ervaringsverhalen uit mijn eigen hindoestaanse gemeenschap. De opdracht om Augustinus in beeld te brengen past goed bij mijn liefde voor geschiedenis. Augustinus in stripvorm toegankelijk maken was echt een droom van de zusters en voor mij een ontzettend leuke uitdaging. De zusters vonden het bijzonder dat ik als jonge illustrator hiermee aan de slag wilde en ze waren erg nieuwsgierig naar mijn werk.

De afgelopen jaren stonden in elke *Stad Gods* twee pagina's met de strip, een doorlopend verhaal. De reacties waren enthousiast, maar mensen vonden het ook spannend dat de stijl zo anders

dan anders was. De opmaak is niet echt traditioneel voor een stripboek of graphic novel, zo staat de tekst niet op gebruikelijke plekken of in tekstwolkjes, en ook de indeling van de pagina's is telkens anders. Er zit veel symboliek in. Zo speel ik bijvoorbeeld met licht en donker wanneer Augustinus worstelt met wat hij gelooft, of spiegel ik de pagina als hij met zichzelf in gesprek is over wie hij wil zijn.

Natuurlijk heb ik voor deze opdracht gelezen van en over Augustinus. Zijn levensverhaal is boeiend, en sommige dingen zijn ook relevant voor ons nu. We vroegen ons bijvoorbeeld aan het begin af welke huidskleur Augustinus eigenlijk had. Waar hij op veel historische afbeeldingen een blanke man is, kwamen we erachter dat hij waarschijnlijk als Noord-Afrikaan licht getint was, en die kleur heeft hij dus ook

Ik vind het mooi om die verhalen en de mensen achter die verhalen in beeld te brengen

in ons verhaal. Augustinus worstelt met zijn identiteit: wie ben ik en waar wil ik bij horen? Het is bijzonder om te merken dat iemand zo lang geleden met dezelfde vragen bezig is als wij nu.'

Op de koffie met **Evelien** **Plaisier**

Tekst en foto: Emma van der Sloot

‘De eerste keer dat ik de zusters ontmoette, raakte ik meteen onder de indruk van de sfeer die zij creëerden. Mijn nieuwsgierigheid was gewekt en daarom besloot ik bij Casella aan mijn scriptie te werken. Ik koos voor de periode rondom koningsdag om zo de feestdrukte te ontlopen. Eenmaal aangekomen bleek niets minder waar. Het was het jaar van de troonswisseling en dat werd door de zusters uitgebreid gevierd met tompoezen en een driegangendiner. Als gast werd ik hierbij enorm verwelkomd en zo ontdekte ik Casella’s gastvrije karakter. Na mijn eerste ervaring ben ik vele malen naar Casella teruggekeerd. Vijf jaar geleden ben ik ook gestart met vrijwilligerswerk. Dit doe ik momenteel nog steeds als redacteur van Stad Gods. Met veel plezier en interesse schrijf ik de verhalen van vrijwilligers. Ik vind het altijd mooi om in de verhalen te ontdekken hoe goed de relatie is tussen de zusters en hun vrijwilligers.’

